

Styre
Universitetsstyret

Arkivreferanse
2024/15850
Styresak
50/25

Dokumentdato
11.06.2025
Møtedato
17.06.2025

ORIENTERINGSSAK: Økonomirapport per 1. tertial 2025

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Styresak 74/24: Budsjett for Universitetet i Bergen 2025](#)
- [Styresak 4/25: Tildelingsbrev til Universitetet i Bergen 2025](#)
- [Økonomirapport per 1. kvartal 2025](#)

Saken gjelder

Denne saken gir økonomisk status for UiB per 30. april for grunnbevilgningsøkonomien (GB) og den bidrags- og oppdragsfinansierte virksomheten (BOA). I saksfremlegget gis det en overordnet vurdering, mens vedlegg 1 og 2 gir en mer detaljert fremstilling. I vedlegg 3 gis det et bilde av utviklingen i administrative årsverk.

Det understrekes at det tidlig på året alltid er usikkerhet knyttet til forutsetningene som er lagt til grunn i enhetenes detaljerte budsjetter. Spesielt kan periodisering av inntekter og kostnader ha stor effekt på avvikene. Dette må tas hensyn til ved tolkning av tallene og er også kommentert i saken.

UiB totalt – oppsummering

Per april er inntektene på grunnbevilgningen 13,6 mill. kroner høyere enn kostnadene. Overføringen fra 2024 har dermed økt fra 174,5 mill. til 185,8 mill. kroner. Som nevnt i økonomirapport per 1. kvartal er det samlede budsjettmålet for UiB satt til 150 mill. kroner. Dette innebærer en liten reduksjon i overføringen sammenliknet med utgangen av 2024, men ikke like stor som enhetene har signalisert. Per april er prognosen for overføringen økt, og er forventet å bli i størrelsesorden 200 mill. kroner.

BOA-inntekten per april er som budsjettet, men lavere enn på samme tid i fjor. Antall årsverk er redusert med 39, noe som igjen kan indikere lavere aktivitet fremover. Foreløpig melder enhetene at de forventer å nå budsjettmålet som er satt for den eksternfinansierte aktiviteten.

Grunnbevilgningsøkonomien

Regnskapet per april viser at inntektene er 13,6 millioner kroner høyere enn kostnadene. Inntektene er 3,9 % høyere enn budsjettet per april, mens kostnadene er 0,2 % høyere. På inntektssiden har det vært høyere salgsinntekter og lavere investeringer (føres som utsatt inntekt) enn planlagt. På kostnadssiden har det blant annet vært høyere lønnskostnader og lavere driftskostnader. Det vises til vedlegg 1 og 2 for nærmere omtale av regnskapet.

UiB har en overføring på 174,5 millioner kroner fra 2024. Budsjettmålet for overføring til 2025 er 150 millioner kroner. Enhetene har i sum lagt planer som innebærer en reduksjon i overføringen fra 2024 lik nærmere 100 mill. kroner.

I innmeldte prognoser pr april øker fakultetene forventet overføring noe, og som nevnt over er samlet overføring for UiB ved utgangen av 2025 nå ventet å bli i størrelsesorden 200 mill. kroner.

Bidrag- og oppdragsfinansiering

BOA-inntekten er per april 418,0 millioner kroner. Dette er som budsjettert. Sammenlignet med samme periode i fjor er det en reduksjon på ca. 6,2 %. Det er variasjoner mellom enhetene, men de fleste enhetene har hatt litt lavere aktivitet enn budsjettert, mens ett fakultet (NT) skiller seg ut med høyere inntekt enn ventet. Det samlede budsjettmålet for BOA-inntekt er satt til 1 365,1 millioner kroner, 1,6 % høyere enn fjorårets resultat. Den innmeldte prognosen etter april er på nivå med budsjettmålet.

0,0 -100,0 -200,0 -300,0 -400,0 -500,0 -600,0 -700,0 -800,0 -900,0 -1 000,0 -1 100,0 -1 200,0 -1 300,0 -1 400,0

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Årets fire første måneder viser en svak nominell vekst i bevilgningsøkonomien (2,4 %), når en hensyntar en teknisk korreksjon i fjorårets regnskap. UiB-økonomien er påvirket av en realnedgang i bevilgingen fra Kunnskapsdepartementet, og det er heller ikke budsjettert med realvekst i BOA-økonomien. I perioden har det vært 90 færre årsverk enn i 2024. Det har vært nedgang både i bevilgningsdelen (-51) og bidrags- og oppdragsdelen (-39) av økonomien. Andelsmessig er reduksjonen størst på BOA som utgjør vel 20 % av UiB-økonomien. Nedgangen på bevilgningsdelen av økonomien er ventet som følge av reduksjon i UiBs kjøpekraft.

BOA-inntekten er som budsjettert, men det er likevel en utfordring at det har vært en nominell nedgang sammenliknet med samme periode i fjor. Nedgangen som var -2,0 % per 1. kvartal, har økt til -6,2 % per april. Reduksjon i antall årsverk indikerer også lavere aktivitet fremover. Det er uheldig at BOA-aktiviteten reduseres ettersom vekst i BOA-økonomien vil kunne dempe effektene av reduksjonen i bevilgningsøkonomien. En reduksjon i BOA-økonomien har også direkte negative effekter på grunnbevilgningsøkonomien i form av lavere bidrag. Som nevnt i økonomirapport pr 1. kvartal er det viktig at vi jobber systematisk med mobilisering til BOA slik det legges opp til i sak 32/25 basert på STYRK-rapporten. Enhetene er også utfordret til å melde inn planer for BOA-området i innspill til budsjett 2026 og langtidsbudsjett.

Til tross for reduserte inntekter vurderes det å være samlet god kontroll på økonomien. UiB har planlagt med 150 mill. kroner i overføring til 2026. Per april er prognosen oppjustert, og det er nå ventet at overføringen vil bli i størrelsesorden 200 mill. kroner.

Reduksjonen i bevilgning er særlig krevende for de enhetene som allerede har negativ balanse i økonomien. Som nevnt i økonomirapport per 1. kvartal gjelder dette særlig Det psykologiske fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Prognosen for 2025 er ikke endret for disse enhetene, men det er en risiko for at det tar lenger tid å nå driftsbalanse enn det som har vært målet. Begge fakultetene arbeider

systematisk med å redusere utgiftsnivået, og har vedtatt planer med mål å snarest mulig må komme i posisjon til å starte nedbetaling av den opparbeidete underbalansen. Universitetsledelsen har styrket oppfølging av fakultetene i 2025. Økonomien er tyngt av store faste elementer som det tar tid å snu, og det er hele tiden en avveining av utgiftskutt opp mot forsvarlig drift og negative effekter på inntektssiden.

Som tidligere varslet presenteres som eget vedlegg, tall for utvikling i administrative stillinger ved UiB. Tallene viser en nedgang i både administrative, tekniske og vitenskapelige stillinger fra 2023 til 2024. Forholdstallene endres marginalt, og støttestillinger knyttet til forskning og undervisning utgjør en stor andel av administrasjonen ved UIB. I arbeidet med langtidsbudsjettet er det et mål å opprettholde vitenskapelig kapasitet, og det blir viktig å fortsette det systematiske arbeidet med å utvikle en helhetlig og effektiv administrasjon.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret tar økonomirapporten per april til orientering.

Tore Tungodden
Universitetsdirektør

11.06.2025/Ingunn Alvseike/Sven-Egil Bøe/Per Arne Foshaug (avd.dir.)

Vedlegg:

- 1 Vedlegg 1 Utvidet økonomirapport per 1. tertial 2025
- 2 Vedlegg 2 Status enhetene per 1. tertial 2025
- 3 Vedlegg 3 Om forholdet mellom vitenskapelige og administrative årsverk

Vedlegg 1: Utvidet økonomirapport per 1. tertial 2025

Bakgrunn

I denne saken presenteres og kommenteres den økonomiske situasjonen etter avslutning av regnskapet per 30. april 2025. Dette omfatter grunnbevilgningen (GB) og bidrags- og oppdragsaktiviteten (BOA) samlet for UiB. Regnskapet viser påløpte kostnader og faktiske inntekter.

Universitetsstyret vedtok fordeling av universitetets grunnbudsjett og krav for BOA-inntekter i styresak 74/24. I tillegg er det orientert om tildelingsbrevet i styresak 4/25 med endringer som kom i stortingsbehandlingen av Statsbudsjettet. Tildelingen fra Kunnskapsdepartementet var på det tidspunktet 4 452,0 mill. kroner. Universitetet har i tillegg fått supplerende tildelingsbrev til Holbergprisen på 19,3 mill. kroner, SLATE på 3,0 mill. kroner og videreutdanning for lærere på 3,6 mill. kroner. Sammen med tidligere vedtatte budsjetttrammer til instituttinntekter, avskrivninger og investeringer (føres som utsatt inntekt) er det totale inntektsbudsjettet på grunnbevilgningen 4 777,4 mill. kroner. I tillegg ble det overført midler fra 2023 på 174,5 mill. kroner. Totale disponible midler er dermed 4 951,9 mill. kroner. Det er budsjettert med en overføring til 2026 på 150 mill. kroner.

Det er tidlig på året noe som innebærer at det er en del usikkerhet knyttet til forutsetningene som er lagt til grunn i enhetenes detaljerte budsjetter. Spesielt kan periodisering av inntekter og kostnader ha stor effekt på avvikene. Dette må tas hensyn til ved tolkning av tallene og er også kommentert i saken.

Enhetene presenteres i vedlegg 2.

UiB totalt

Tabell 1 viser budsjett og regnskap for UiB totalt (sum GB og BOA). Inntektene har vært høyere enn kostnadene, med et positivt resultat på 13,6 mill. kroner. Dette er høyere enn det som var planlagt per april. Inntektene har vært høyere enn budsjettert (+ 3,1 %), mens kostnadene har vært omtrent som planlagt (+ 0,2 %).

Tabell 1: Totaltall regnskap per april 2025 (i mill. kroner)

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år i %*	Endring siste år i %*
Inntekter	-6 142,4	-2 045,0	-2 109,0	3,1%	4,8%
Kostnader	6 162,1	2 099,0	2 095,4	0,2%	6,1%
Sum totalt	19,6	54,0	-13,6	125,2%	-63,3%

I forhold til regnskapet på samme tid i fjor er det en økning i inntektene på 96,7 mill. kroner (4,8 %), mens kostnadene har økt med 120,2 mill. kroner (6,1 %). Sammenlignet med SSBs prognose for konsumprisindeksen (2,7 % pr mars) er kostnadsveksten høy. I 2024 ble det imidlertid gjort en reklassifisering mellom vedlikehold og investering fra tidligere år på ca. 48 mill. kroner. Dette hadde ikke resultateffekt, men det reduserte både inntekter og kostnader med dette beløpet. Sett bort fra denne effekten ville inntektene og kostnadene ha økt med hhv. 2,4 % og 3,6 % sammenlignet med samme tid i fjor.

Andre driftskostnader er økt med ca. 60,7 mill. kroner (10,2%) sammenlignet med samme tid i fjor. Korrigert for reklassifiseringen nevnt over, ville andre driftskostnader vært 2,0 % høyere enn fjoråret. Det har blant annet vært høyere lisenskostnader og kjøp av lønns- og regnskapstjenester enn på samme tid i fjor. Det siste skyldes hovedsakelig kostnader som har kommet tidligere på året i år enn i fjor.

Samlede lønnskostnader har økt med 36,2 mill. kroner (2,6 %) i forhold til samme periode i fjor. Sammenlignet med en forventet lønnsvekst på rundt 5 % per stilling, virker økningen i lønnskostnader lav, men samtidig er gjennomsnittlig antall årsverk per april redusert med 90 (2,2 %). Tall for utvikling i gjennomsnittslønn viser en lønnsvekst lik ca. 5 %, og samlet sett er utviklingen i lønnskostnader (som også inkluderer andre lønnsrelaterte kostnader) som forventet.

Reduksjonen i antall årsverk fordeler seg med 51 på GB og 39 på BOA. Det har vært reduksjon i alle stillingskategorier. Antall administrative årsverk er redusert med 19, vitenskapelige er redusert med 46 og antall tekniske stillinger er redusert med 25.

Tabell 2: Gjennomsnittlige årsverk per april per stillingskategori

	April 2025	April 2024	Endring
Tekniske årsverk	650	676	- 25
Administrative årsverl	995	1 014	- 19
Vitenskapelige årsverl	2 414	2 460	- 46
Sum	4 060	4 150	- 90
Forholdstall Adm/vit	0,412	0,412	

Se vedlegg 3 for en mer grundig utgreiing om årsverk.

Grunnbevilgningen (GB)

Overføringene fra 2024 er 174,5 mill. kroner. I 2025 er det budsjettet med en overføring på 150 mill. kroner til 2026. Per april har inntektene vært høyere enn kostnadene med et positivt resultat på 13,6 mill. kroner. Overføringen har økt fra 174,5 mill. kroner ved starten av året til 185,8 mill. kroner. I tillegg har det vært overskudd på oppdragsprosjekter som har gjort at 2,3 mill. kroner er lagt til virksomhetskapitalen.

Tabell 3: Hovedtall grunnbevilgningen (GB) per april 2025 (i mill. kroner)

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år i %*	Endring siste år i %*
Inntekter	-4 777,4	-1 627,3	-1 691,0	3,9%	7,9%
Kostnader	4 797,0	1 681,3	1 677,4	0,2%	9,7%
Sum totalt	19,6	54,0	-13,6	125,2%	-63,3%

Inntektene har vært høyere enn budsjettet, mens kostnadene har vært omtrent som planlagt. På inntektssiden har det vært høyere salgsinntekter og lavere investeringer (føres som utsatt inntekt). En vesentlig del av salgsinntektene er salg av varer knyttet til et forskningsprosjekt. På kostnadssiden er forbruket på sumnivå som budsjettet. Mens på kontoklassenivå har det blant annet vært høyere varekostnad (knyttet til forskningsprosjektet nevnt over), lavere lønnskostnader og lavere driftskostnader enn planlagt. Avviket på lønnskostnader har blant annet sammenheng med stramme budsjetter ved en del enheter. Kostnader til lokaler og reparasjon og vedlikehold har vært lavere enn budsjettet, men dette kommer i stor grad av forsinkelser.

Enheter som planlegger med negativ overføring følges opp særskilt. Universitetsmuseet har en negativ overføring lik 17,7 mill. kroner fra 2024. Per april melder museet at de planlegger å bygge ned den negative overføringen til 14 mill. kroner ved utgangen av året. Utover dette er det Det psykologisk fakultet (PS) og Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) som planlegger med negative overføringer. De melder samme prognose som pr 31. mars, med henholdsvis -51,6 mill. kroner og -38 mill. kroner. Som nevnt i tidligere rapporter har begge enhetene iverksatt tiltak for raskest mulig å få balanse mellom inntekter og kostnader og deretter betale ned det akkumulerte underskuddet.

I innmeldte prognoser pr april øker fakultetene i sum forventet overføring noe. Etter en overordnet vurdering er prognose for samlet overføring for UiB økt, og er nå ventet å bli i størrelsesorden 200 mill. kroner.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

BOA-inntekten er som budsjettet per april og lik 418,0 mill. kroner. Inntekten fra NFR har vært lavere enn ventet, mens inntekten fra Andre bidragsytere og EU har vært høyere. Ved de fleste enhetene er aktiviteten lavere enn ventet, men særlig Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT) har høyere aktivitet enn budsjettet.

Tabell 4: Status inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per april 2025 (i mill. kr)

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %	Endring siste år i %
NFR	-619,7	-200,4	-179,7	-10,3%	-9,7%
EU	-238,8	-74,0	-77,6	4,9%	4,7%
Andre	-506,5	-143,3	-160,6	12,1%	-6,8%
Sum totalt	-1 365,1	-417,7	-418,0	0,1%	-6,2%

Inntekten er 27,6 mill. kroner (-6,2 %) lavere enn på samme tid i fjor. Inntekten fra EU er på nivå med fjoråret, mens inntekt fra Andre bidragsytere, og særlig inntekten fra NFR, trekker i negativ retning. Det har de to siste årene vært færre søknader til NFR, og dette vil kunne vises igjen i NFR-aktiviteten i 2025. Så langt i 2025 har søknadsmengden gått noe opp sammenlignet med samme tid i 2024, og det jobbes aktivt med å øke denne ytterligere.

Gjennomsnittlig antall årsverk de fire første månedene er 39 lavere enn for samme periode i fjor noe som igjen er en indikasjon på lavere aktivitet. Det er fortsatt for tidlig på året til å si om dette vil fortsette, eller om det vil jevne seg ut i løpet av året.

Det er avsluttet oppdragsprosjekter med netto overskudd på 2,3 mill. kroner. Overskuddet blir lagt til UiB sin virksomhetskapital.

Budsjettmålet i 2025 er satt til 1 365,1 mill. kroner. Det er ca. 60 mill. kroner høyere enn budsjettet i 2024 og ca. 20 mill. kroner (1,5%) høyere enn den faktiske BOA-inntekten i 2024. Summen av enhetenes prognoser etter april er på nivå med budsjettmålet.

Vedlegg 2: Status enhetene per 1. tertial 2025

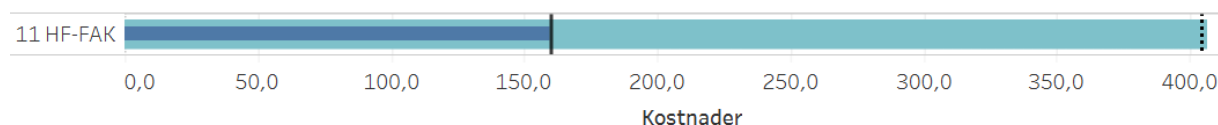
I dette vedlegget presenteres status for enhetene pr 30. april. I løpet av mai har enhetene rapportert prognoser for overføringer på GB og inntekt på BOA. Det er usikkerhet knyttet til estimatene på dette tidspunktet.

Forklaring til figurer:

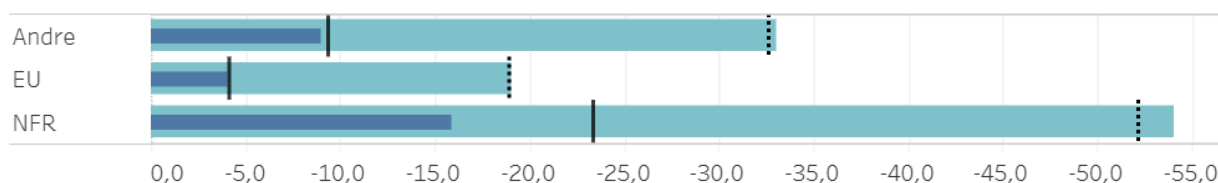
- Budsjett hittil i år
- Årsprognose
- Regnskap hittil i år
- Årsbudsjett

Det humanistiske fakultet (HF)

På grunnbevilgningen (GB) har HF en overføring på 30,8 mill. kroner fra 2024. Fakultetet budsjetterer med å redusere overføringen til 18,4 mill. kroner ved utgangen av året. HF budsjetterer i tillegg med 4,8 mill. kroner i overskudd fra oppdragsprosjekter. Per april er resultatet 0,8 mill. kroner bedre enn ventet. Inntektene har vært omtrent som budsjettert, mens kostnadene har vært lavere. På kostnadssiden skyldes det blant annet at aktivitetsnivået ikke er i tråd med fordeling av budsjett per måned. Prognosen per april for overføring til 2025 er 20,0 mill. kroner.

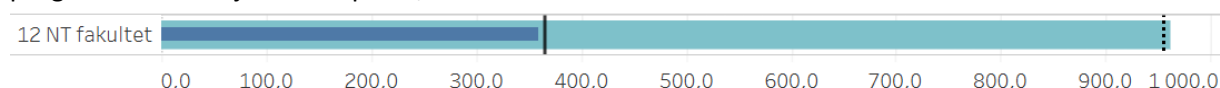
Per april har fakultetet en BOA-inntekt som er 7,9 mill. kroner lavere enn budsjettert. EU-inntekten og inntekt fra andre bidragsytere har vært omtrent som budsjettert, mens det er inntekten fra NFR som har vært lavere enn planlagt. Ifølge fakultetet er en for stor del av inntekten lagt tidlig på året, og det er ventet at mesteparten av avviket vil rette seg opp i løpet av året. Fakultetet har et budsjettmål for BOA på 106,0 mill. kroner i 2025. Dette er 3,2 mill. kroner høyere enn inntekten i 2024. Per april har fakultetet nedjustert prognosen til 103,8 mill. kroner.

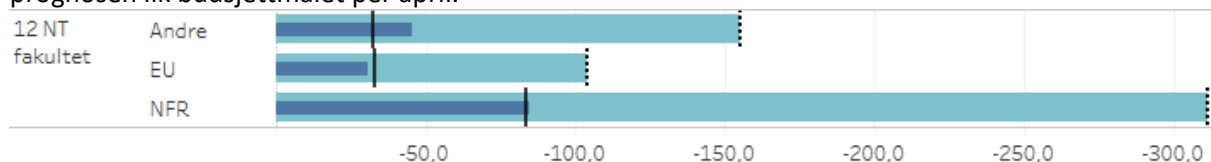
Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT)

På GB har NT en overføring på 60,9 mill. kroner fra 2024. Fakultetet planlegger å halvere overføringen ved utgangen av året til 30,0 mill. kroner. Fakultetet påpeker at grunnet underskudd på grunnbevilgning annuum og stor ubalanse i økonomien mellom fakultet og instituttene, og mellom instituttene, fortsetter fakultetet tiltak for å oppnå en bærekraftig økonomi. Per april er resultatet 34,3 mill. kroner høyere enn ventet. Det skyldes blant annet at en stor andel av budsjettet er lagt tidlig på året, men også at det har vært høyere bidrag fra BOA til grunnbevilgningsøkonomien enn budsjettert hittil. Løpet av 2024 ble det igangsatt et forskningsprosjekt som medførte kjøp av varer til forskningsformål. Dette har også i 2025 hatt påvirkning på både inntektssiden og kostnadssiden. Varekjøp og verdi av varelageret tilknyttet prosjektet, har gitt ikke-budsjetterte varekostnader. Salg av varene i etterkant har også gitt høyere salgsinntekter, i samme størrelsesorden, enn budsjettert.

Fakultetet forventer at dette vil gå i balanse i løpet av prosjektets levetid. Per april holder fakultetet prognosen lik budsjettmålet på 30,0 mill. kroner.

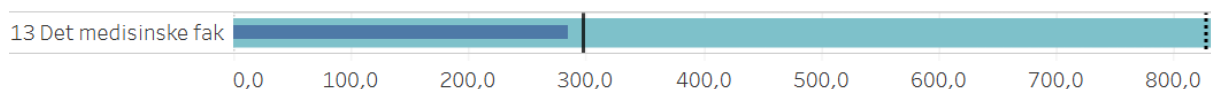

Per april har fakultetet en BOA-inntekt som er 12,4 mill. kroner høyere enn budsjettert. Det er særlig inntekten fra andre bidragsyttere som har vært høyere enn ventet. Fakultetet har et budsjettmål for BOA på 570,0 mill. kroner. Dette er 50,8 mill. kroner høyere enn inntekten i 2024. Fakultetet holder prognosen lik budsjettmålet per april.

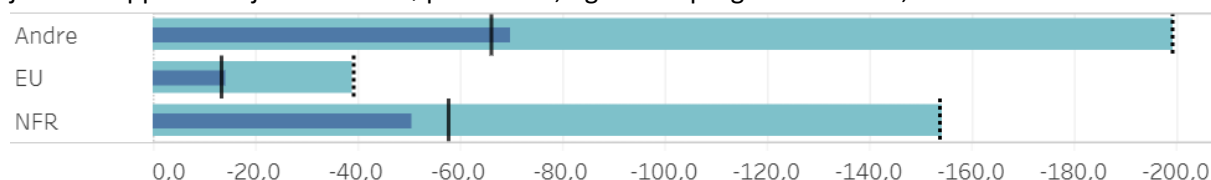

Det medisinske fakultet (MED)

På GB har MED en overføring på 19,7 mill. kroner fra 2024. Fakultetet budsjetterer med en overføring på 5,0 mill. kroner til 2026, en reduksjon på 14,7 mill. kroner i løpet av året. Per april er resultatet 11,6 mill. kroner bedre enn budsjettert. Det er hovedsakelig driftskostnadene og kostnader knyttet til internhandel som har vært lavere enn budsjettert. MED holder prognosen uendret lik 5,0 mill. kroner.

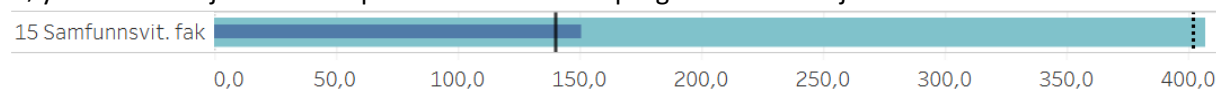

Per april er fakultetets BOA-inntekt 2,8 mill. kroner lavere enn budsjettert. Figuren under viser at det er inntektene fra NFR som har vært lavere enn budsjettert, mens inntektene fra andre bidragsyttere og EU har vært høyere. Fakultet har et budsjettmål for BOA på 392,0 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 16 mill. kroner sammenliknet med inntekten i 2024. Fakultetet forventer at aktiviteten justeres opp til budsjettert nivå i løpet av året, og holder prognosen lik 392,0 mill. kroner.

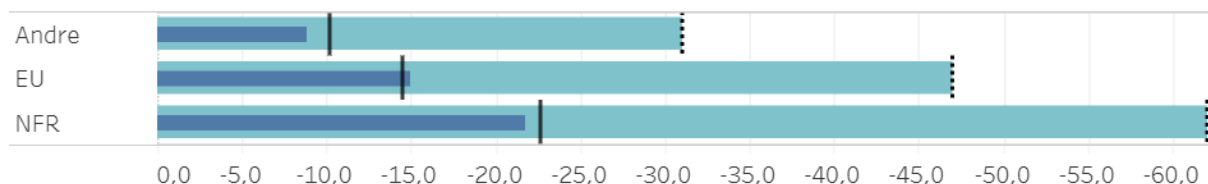

Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV)

På GB har SV en negativ overføring på 43,6 mill. kroner fra 2024. Fakultetet budsjetterer med å øke den negative overføringen til 51,6 mill. kroner i løpet av året. Per april er resultatet 8,9 mill. kroner lavere enn budsjettert. Det er hovedsakelig lønnskostnader og andre driftskostnader som har vært høyere enn budsjettert. Per april holder fakultetet prognosen lik budsjettmålet.

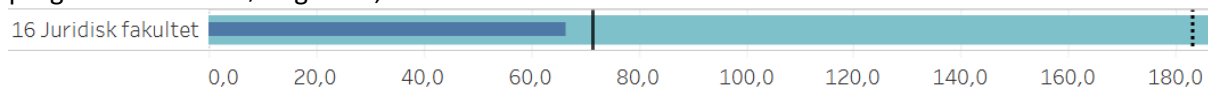
Per april har fakultetet en BOA-inntekt som er 1,7 mill. kroner lavere enn budsjettert. Det har vært lavere inntekt enn planlagt fra Andre bidragsyttere og NFR, mens inntekten fra EU har vært litt høyere. Det er tidlig på året, og fakultetet forventer at inntekten hentes inn i løpet av året. Fakultetet har et budsjettmål for BOA på 140,0 mill. kroner. Dette er 8,0 mill. kroner høyere enn inntekten i 2024. Prognosen holdes lik budsjettmålet.

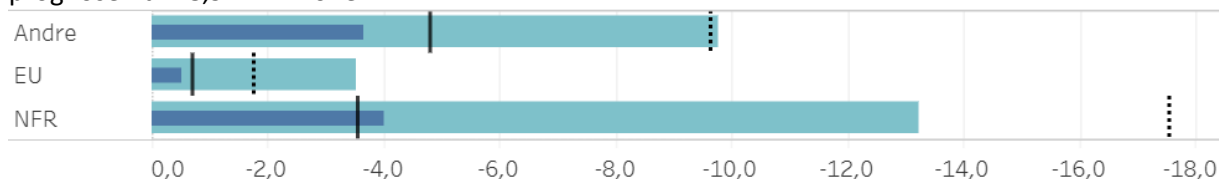
Som tidligere nevnt har fakultetet innført stillingsstopp og har vedtatt en plan som inkluderer en rekke sparetiltak på drift.

Det juridiske fakultet (JUSS)

På GB har JUSS en overføring på 10,5 mill. kroner fra 2024. Fakultetet budsjetterer med en overføring på 8,4 mill. kroner til 2026. Per mars er fakultetets resultat 6,4 mill. kroner høyere enn planlagt. Det har blant annet vært høyere EVU-inntekter og lavere reisekostnader enn budsjettert. I tillegg har fakultetet fått nye bevilgninger som er budsjettert, men ikke satt i aktivitet enda. Fakultetet øker prognosen for overføring til 11,4 mill. kroner.

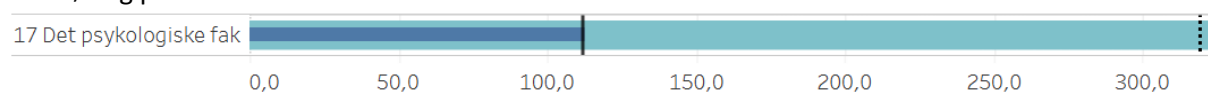

Per april er fakultetets BOA-inntekt 0,9 mill. kroner lavere enn budsjettert. Det har vært lavere inntekt enn budsjettert fra andre bidragsytere og EU, mens inntekten fra NFR har vært litt høyere. Fakultetet har et budsjettmål for BOA på 26,5 mill. kroner. Dette er 4,7 mill. kroner høyere enn inntekten i 2024. Fakultetet forventer at aktiviteten vil ta seg opp i løpet av året og har oppjustert prognosen til 28,9 mill. kroner.

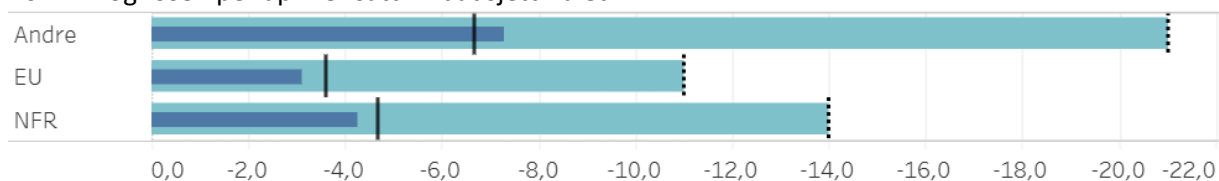

Det psykologiske fakultet (PS)

På GB har PS en negativ overføring på 19,6 mill. kroner fra 2024. Fakultetet budsjetterer med å øke den negative overføringen til 40,0 mill. kroner i løpet av året. Fakultetet har en stor positiv overføring på øremerkede midler og en negativ overføring på annuum. Per april er resultatet omtrent som budsjettert, med et lite negativt avvik lik 0,3 mill. kroner. Prognosen er uendret fra mars, en negativ overføring på 38 mill. kroner.

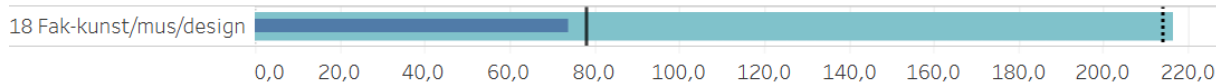
Per april har fakultetet en BOA-inntekt som er omtrent som budsjettert med et lite negativt avvik på 0,3 mill. kroner. Inntekten fra andre bidragsytere har vært noe høyere enn budsjettert, mens inntektene fra NFR og EU har vært noe lavere. Fakultetet har et budsjettmål for BOA på 46 mill. kroner i 2025. Dette er det samme som i 2024 og 1,4 mill. kroner under regnskapsført aktivitet i 2024. Prognosen per april er satt lik budsjettmålet.

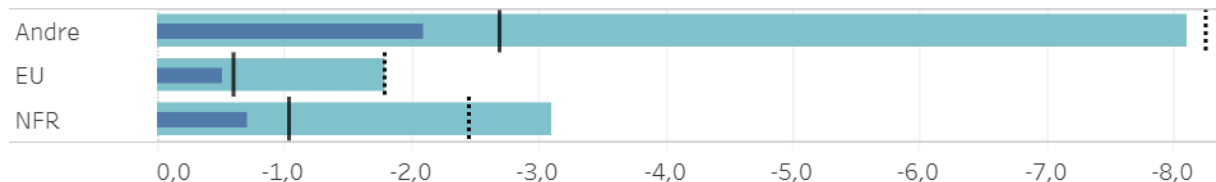
Som tidligere nevnt har fakultetet utarbeidet en rammeplan for perioden 2024-2034 for raskest mulig å få balanse mellom inntekter og kostnader og deretter betale ned det akkumulerte underskuddet.

Fakultet for kunst, musikk og design (KMD)

På GB har KMD en overføring på 16,3 mill. kroner fra 2024. Fakultetet budsjetterer med en overføring på 12,5 mill. kroner til 2026. Fakultetet har tidligere meldt inn bekymring knyttet til den økonomiske utviklingen i kommende år og har vært i dialog med universitetsledelsen. Per april er resultatet 4,9 mill. kroner høyere enn budsjettert. Det skyldes i hovedsak øremerkede prosjekter som har hatt lavere aktivitet enn ventet hittil. Fakultetet holder prognosen for overføring lik budsjettmålet på 12,5 mill. kroner.

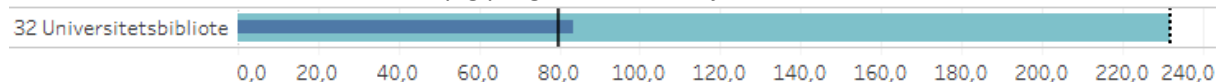

Per april har fakultetet en BOA-inntekt som er 1,0 mill. kroner lavere enn budsjettert. Inntekten har vært lavere på alle finansieringskildene. Fakultetet har et budsjettmål for BOA på 13,0 mill. kroner noe som er lik inntekten i 2024. Fakultetet har redusert prognosen til 12,5 mill. kroner.

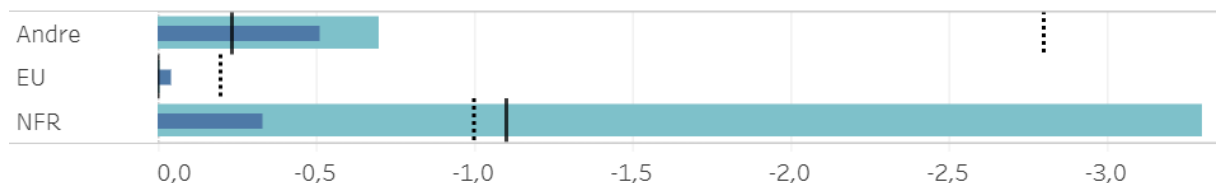

Universitetsbiblioteket (UB)

På GB har UB en overføring på 2,9 mill. kroner fra 2024. Biblioteket budsjetterer med en overføring på 2,6 mill. kroner til 2026. Per april er resultatet 3,6 mill. kroner lavere enn budsjettert. Det er i hovedsak lønnskostnader og andre driftskostnader som har vært høyere enn budsjett. Universitetsbiblioteket holder foreløpig prognosen lik budsjettmålet.

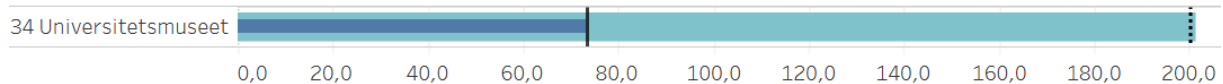
Per april har UB en BOA-inntekt som er 0,4 mill. kroner lavere enn budsjettert. Det er inntekten fra NFR som har vært lavere enn ventet. Biblioteket har et budsjettmål for BOA på 4,0 mill. kroner. Dette er 0,6 mill. kroner lavere enn inntekten i 2024. UB holder prognosen lik budsjettmålet.

Universitetsmuseet (UM)

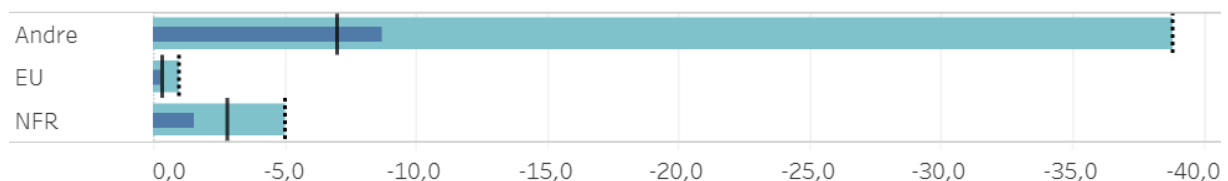
På GB har UM en negativ overføring på 17,7 mill. kroner fra 2024. Museet har budsjettert med at den negative overføringen vil øke til 19,6 mill. kroner ved utgangen av året. Per april er resultatet 1,2 mill. kroner lavere enn ventet. Det er inntektene som har vært lavere enn budsjettert. Den viktigste forklaringen er høyere investeringer enn budsjettert (føres som utsatt inntekt). UM venter å få noen ikke-budsjetterte refusjoner, samt at det arbeides med reduksjon av leie av areal på Bryggen

Museum. På bakgrunn av dette er prognosen per april økt med 5,6 mill. kroner til en negativ overføring lik 14,0 mill. kroner.

Per april har museet en BOA-inntekt som er 0,4 mill. kroner høyere enn budsjettert. Det har vært høyere inntekter fra andre bidragsytere, mens inntekten fra NFR og EU har vært lavere enn ventet. Lav NFR-inntekt skyldes forsinkelse i prosjektaktivitet og budsjettert prosjekt som ikke ble innvilget. Under finansieringskilden Andre er det imidlertid i 2025 inngått flere store kontrakter for Utgravingsprosjekt

som tilsier høy aktivitet på dette området. Museet har et budsjettmål for BOA på 44,8 mill. kroner,

noe som er 7,3 mill. kroner høyere enn BOA-inntekten i 2024. Foreløpig holder UM prognosen lik budsjettmålet på 44,8 mill. kroner.

Som tidligere nevnt har UM utarbeidet et langtidsbudsjett for å få et bedre grunnlag for vurdering av fremtidsutsiktene.

Andre enheter

Fellesadministrasjonen

Til Fellesadministrasjonen regner en de administrative avdelingene, IT-avdelingen og Eiendomsavdelingen. Totalt har Fellesadministrasjonen høyere inntekter enn budsjettert, mens kostnadene har vært omtrent som ventet. Resultatet per april er 30,1 mill. kroner høyere enn budsjettert.

Per april har kostnadene vært høyere enn budsjettert i de administrative avdelingene inkludert IT-avdelingen, og det ligger an til å bli et driftsunderskudd som er forventet. Som nevnt i tidligere økonomirapporter har det utviklet seg en ubalanse på annuum i Fellesadministrasjonen, og universitetsdirektøren har arbeidet med å avstemme ambisjoner og budsjetter. Det er laget en plan og tiltak er iverksatt, med mål om at det i 2026 skal være balanse mellom budsjett og forbruk i denne delen av økonomien. Ubalansen vil derimot ikke være håndtert i løpet av 2025.

Eiendomsavdelingen (EIA) har en overføring på 158,4 mill. kroner fra 2024. I løpet av året er det budsjettert med å redusere overføringen til 115,3 mill. kroner. Per april er resultatet på EIA 59,6 mill. kroner høyere enn budsjettert, og prognosen for overføring er satt til 137,2 mill. kroner. Det har vært lavere investeringer og driftskostnader enn planlagt noe som i stor grad kommer av forsinkelser.

Felles Forskningssatsinger (FFS) har en overføring på 6,6 mill. kroner fra 2024. Samlet har enhetene under FFS (hovedsakelig Innovest) et mål om å overføre samme beløp til 2026, og prognosen er lik budsjettmålet per april.

Vedlegg 3. Om forholdet mellom vitenskapelige og administrative årsverk

Bakgrunn

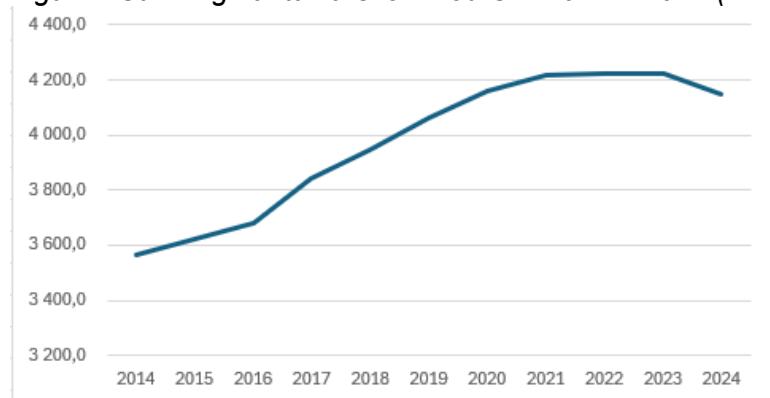
UiB har over tid arbeidet med mål om å utvikle en mer helhetlig administrasjon for å sikre bedre støtte til den faglige virksomheten. Det har de siste årene også vært økt oppmerksomhet om å redusere administrativ belastning i vitenskapelige stillinger. Samtidig er ressurs situasjonen krevende som følge av reduksjon i bevilgning, og det er behov for å kontinuerlig arbeide med effektivisering av de administrative tjenestene på en slik måte at det ikke rammer den faglige virksomheten.

Denne saken har som formål å gi et bilde av dagens administrative ressursbruk og utviklingen de siste årene. Tallene tar utgangspunkt i tall fra database for høyere utdanning (DBH) og kategorisering som ligger til grunn for disse. I tillegg vises det til en intern kartlegging der det er gjort en fordeling av de administrative stillingene på ulike funksjonsområder.

Totalt antall årsverk ved UiB

Etter en periode med stillingsvekst fram til 2021 har utviklingen i antall stillinger de siste årene vært relativt stabil. 2024 er første år i denne perioden hvor det har vært nedgang. Per oktober 2024 var til sammen 4 147 årsverk tilsatt ved UiB. En oversikt er gitt i figur 1.

Figur 1. Utvikling i antall årsverk ved UiB 2014 – 2024 (DBH)

De teknisk-administrative stillingene utgjør 1 079 av totalt antall årsverk. Disse er delt i tre underkategorier: ledere, administrasjon og tekniske stillinger. Administrasjon omfatter i hovedsak saksbehandlerstillinger, mens tekniske stillinger i hovedsak omfatter driftstillinger ved Eiendomsavdelingen og tannhelsesekretærer ved Det medisinske fakultet. Også lærlinger registreres i denne kategorien. Ellers er noen tekniske stillingskategorier registrert i kategorien støttestillinger.

Tabell 1. Totalt antall årsverk ved UiB 2019- 2024 (DBH)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	2 492	2 549	2 562	2 583	2 593	2 537
- av dette rekrutteringsstillinger	942	945	923	958	932	926
Støttestillinger for undervisning, forskning og formid	526	540	550	539	544	530
Teknisk-administrative stillinger	1 043	1 069	1 104	1 100	1 087	1 079
- av dette lederstillinger	119	122	125	123	125	128
- av dette administrative stillinger	785	807	838	857	852	839
- av dette andre tekniske og administrative stillinger	139	141	141	121	111	112
Utvikling i antall årsverk 2014 - 2024	4 062	4 158	4 215	4 222	4 225	4 147
UFF/administrative	2,8	2,7	2,7	2,6	2,7	2,6

Kilde: DBH

*Korrigert for studentmedarbeidere som i 2022 ble flyttet fra vitenskapelig til teknisk stillingskategori. Dette er korrigert for i tallene for 2022, 2023 og 2024

I perioden 2019 -2024 har forholdstallet mellom vitenskapelige og administrative årsverk variert mellom 2,6- 2,8.¹

Forholdet mellom årsverk i vitenskapelige og administrative stillinger vurderes å være en indikator på hvor stor andel av institusjonenes ressurser som brukes på henholdsvis faglig og administrativ virksomhet. Samtidig må det understrekes at det ikke alltid er klare skiller mellom stillingstype og oppgaver. Faglig ansatte utfører oppgaver av administrativ karakter og teknisk- administrativt ansatte kan gjøre oppgaver av faglig karakter. I noen tilfeller vil det heller ikke være samsvar mellom arbeidsoppgaver og stillingskoder over tid. Med virkning fra 2022 har for eksempel studentmedarbeidere/ seminarledere blitt flyttet fra vitenskapelig stillingskoder til en stillingskode innenfor tekniske stillinger. Oversikten i tabell 1 er korrigert for denne flyttingen.

Sammenlignet med BOTT- universitetene er det NTNU som har det høyeste forholdstallet i 2024 med 3,1, mens UiO har lavest forholdstall med 2,2. Selv om BOTT-universitetene har mange fellestrekk, er det samtidig strukturelle ulikheter som vil kunne påvirke forholdstallet.

Tabell 2. Forholdstall mellom vitenskapelige og administrative årsverk ved BOTT-universitetene (korrigert for fagkonsulenter)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
NTNU	3,5	3,4	3,4	3,4	3,2	3,1
UiB	2,8	2,7	2,7	2,6	2,7	2,6
UiO	2,3	2,3	2,4	2,4	2,3	2,2
UiT	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8	2,6

Kilde: DBH/Tilstandsrapporten

Endringer som påvirker oppgaver og administrativ ressursbruk

Endringer som påvirker den administrative ressursbruken, vil være:

- Utvikling og endring i den faglige virksomheten
- Vekst i universitetets samlede aktivitet
- Innføring av nye digitale systemer

Utvikling og endring i den faglige virksomheten:

Administrasjonen har to primæroppgaver ved universitetet. Den skal støtte opp om kjernevirksomheten innen forskning, utdanning og formidling samt sikre forsvarlig forvaltning av universitetet innenfor de rammene som gjelder for en statlig institusjon. Det har vært en klar tendens over tid at den vitenskapelige aktiviteten har fått en økt kompleksitet som også har ført til nye administrative oppgaver. Innenfor utdanning handler det om nye og varierte undervisningsformer som er mer administrativt krevende, men også til økte krav til dokumentasjon og rapportering. Videre krever en rekke digitale systemer, som skal gi støtte i utdanningene, administrative ressurser. Innenfor forskning har vekst i BOA-aktivitet resultert i økt kompleksitet i administrative oppgaver både i søknad- og driftsfasen.

Vekst i universitetets samlede aktivitet

Den største delen av universitetets administrative ressursbruk er knyttet til utdanning (se figur 3). I perioden 2012 til 2024 har UiBs studenttall vokst med 5 700 (39 %). Tilsvarende tall for UiO er en reduksjon på 900 studenter.

¹ Data bygger på omtale i Tilstandsrapporten, som benytter forholdstallet Vitenskapelige/ Administrative årsverk. Dette er benyttet i dette vedlegget for å kunne få en sammenlikning med andre universiteter. I den øvrige rapporteringen benyttes det motsatte forholdstallet.

Tabell 1 viser at antall årsverk i støttestillinger og teknisk-administrative stillinger har vært synkende i årene etter 2021. Vitenskapelige årsverk økte frem til 2023, mens det i 2024 er en reduksjon også i denne stillingsgruppen.

Samtidig har det vært en betydelig vekst i universitetets bidrags- og oppdragsinntekter (BOA). I 2013 utgjorde disse vel 794 mill. kroner mot vel 1,3 mrd. kroner i 2024. Dette tilsvarer en nominell vekst på 70 % og en realvekst på rundt 22 %.

Nye oppgaver er også kommet til. Eksempler er oppgaver knyttet til eksportkontroll og sikkerhet samt universitetets tilrettelegging for økt møte- og konferanseaktivitet gjennom aktiv bruk av universitetsaulaen og ny læringsarena i Nygårdsgaten 5.

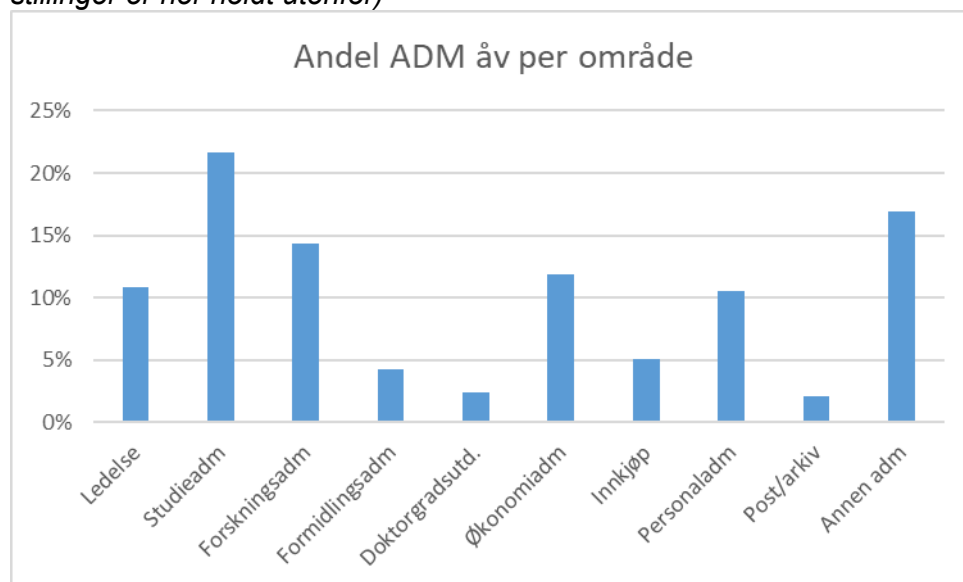
Innføring av digitale systemer

En av de viktigste driverne for endring i den administrative virksomheten er innføring av nye digitale systemer for ansatte og studenter. I utgangspunktet skal nye digitale systemer bidra til effektivisering av tjenester ved UiB. Samtidig skaper innføring av nye digitale systemer ofte nye arbeidsoppgaver både for vitenskapelig og administrative ansatte. Det er likevel høy oppmerksomhet på å ta ut gevinster av ny teknologi gjennom helhetlig arbeid med organisasjon, kompetanse og teknologiske tilpasninger.

Administrasjonen fordelt på arbeidsoppgaver

De administrative stillingene er knyttet til definerte stillingskategorier i det statlige regelverket. Inndelingen gir lite informasjon om hvilke oppgaver som løses og dermed heller ikke god informasjon om utvikling i oppgaveinnhold og -omfang. UiB har derfor gjennomført kartlegginger av administrative og tekniske oppgaver utført på fakultetene og i de fellesadministrative avdelingene. Selv om dette heller ikke gir et fullkomment bilde, gir det likevel nyttig kunnskap om innholdet i de administrative tjenestene og utviklingen i disse.

Figur 3. Administrative årsverk per oktober 2024, fordelt på funksjonsområder (Tekniske stillinger er her holdt utenfor)

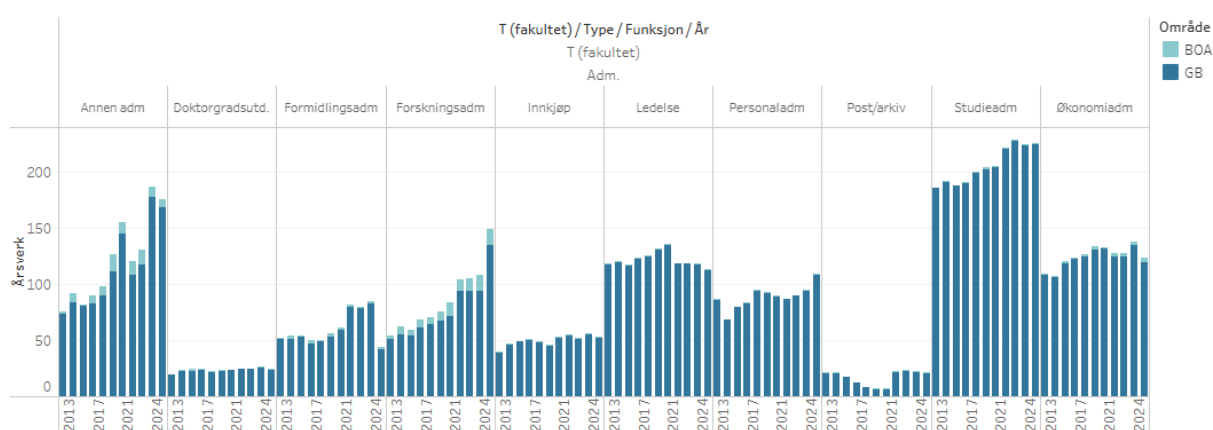

Figuren viser at de største aktivitetene knyttet til det administrative området ligger innenfor studieadministrasjon (22 %) fulgt av generell administrasjon (17 %), forskningsadministrasjon (14 %), økonomi (11 %) og personaladministrasjon og ledelse (begge 11 %). Sammenlignet med fordelingen i 2023 er det små endringer. Det har vært marginale

økninger i andelen årsverk innen forskningsadministrasjon, studieadministrasjon og personaladministrasjon. Øvrige områder er marginalt redusert.

Ser en på utviklingen i perioden 2012 - 2024 har den mest merkbare veksten i antall årsverk vært innenfor forskningsadministrasjon. Deretter er det studieadministrasjon, personaladministrasjon og innkjøp som har hatt størst vekst i tillegg til «annen administrasjon». Det er med andre ord områder som er nært knyttet til kjernevirksomheten som har økt mest. Veksten i studieplasser og i den eksternfinansierte aktiviteten i perioden kan trolig forklare denne utviklingen, jf. omtale over. En oversikt er gitt i figur 4 nedenfor.

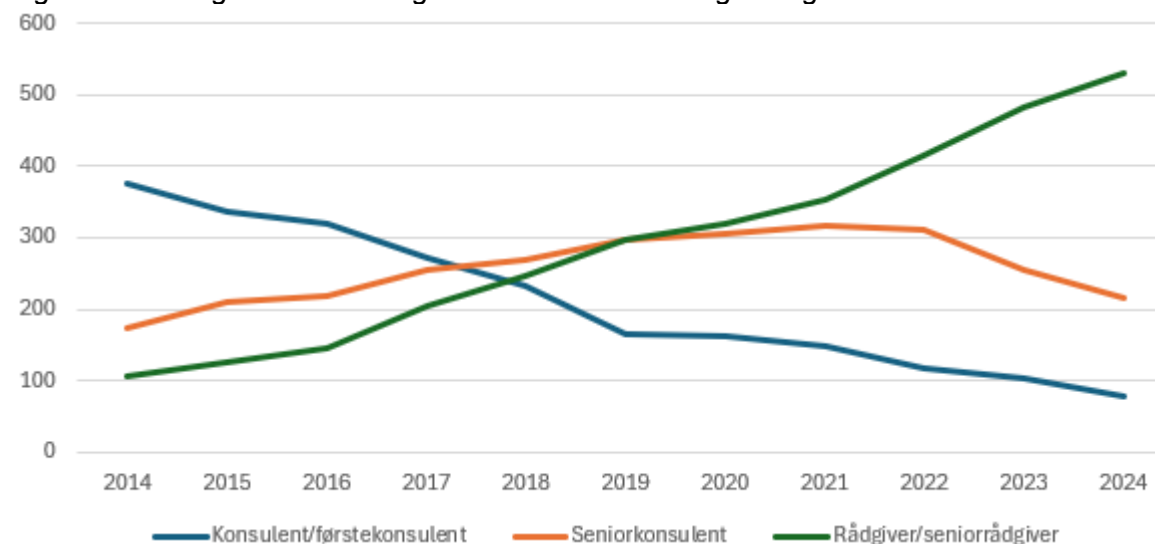
Figur 4. Utvikling i antall årsverk per funksjonsområder i perioden 2012 - 2024

Utvikling i administrative stillingskoder

Innenfor de administrative stillingene (saksbehandlere) har det vært en betydelig endring i tilsatte fra lavere til høyere stillingskategorier. Årsverk i *høyere* stillingskoder vokser i antall mens de *lavere* stillingskoder blir færre. Figur 5 gir en oversikt over utviklingen.

Figur 5. Utvikling innenfor utvalgte administrative stillingskategorier

Figuren viser stor vekst innenfor rådgiver-/ seniorrådgiverkategorien, mens det har vært nedgang for konsulenter/førstekonsulenter. Fra 2021 har det også vært nedgang i antall seniorkonsulenter.

Årsakene til dreiningen i retning av høyere saksbehandler- og utredningsstillingene er sammensatt. Det er tidligere pekt på at administrativt arbeid i UH-sektoren har blitt mer komplekst og kompetansekrevende. Det har skjedd både som en følge av at institusjonene har fått større ansvar for egen strategisk utvikling og fordi kompleksiteten i denne typen arbeid har økt i arbeidslivet generelt. Kravene til kvalitet i administrative funksjoner har også økt. Forutsetningene for å løse oppgavene har imidlertid blitt bedre som følge av betydelig kompetanseheving av ansatte. Utviklingen som vist i figur 5, er nok også resultat av endret praksis i bruk av stillingskode.

Utvikling av en helhetlig administrasjon

Universitetets strategi 2023 - 2030 setter tydelige ambisjoner for UiB som organisasjon og arbeidsplass. Den nye strategien vektlegger blant annet at alle ansatte ved UiB skal ha muligheter for å møte endringer i arbeidsmetoder og teknologi.

Det er over tid utviklet en tett samhandling mellom fakultetsadministrasjonen og de fellesadministrative avdelingene, og det arbeides etter et felles målbilde. Målbildet er nylig revidert i retning av en tydeligere arbeidsdeling og økt standardisering og en ambisjon om å utvikle en administrasjon som oppleves som mer helhetlig. Dette er konkretisert gjennom blant annet en mer felles organisering av arbeidsflyter innenfor forsknings- og studieområdet og samling av oppgaver knyttet til en del lønnsnære oppgaver i et felles tjenestesenter. Organisasjonen ser også gevinster av et langsiktig arbeid med å utvikle kompetanse innenfor nye arbeidsmetoder og kulturbyggingsaktiviteter.

Gitt de budsjettmessige utfordringene arbeides nå også med strukturert gjennomganger av arbeidsoppgaver og økt grad av felles metodikk innenfor budsjettering og økonomistyring. Det store løftet som er tatt innenfor informasjonssikkerhet er også organisert gjennom en helhetlig tenkning.

Videre oppfølging

Universitetsstyret har fulgt utviklingen innenfor det administrative området primært gjennom å overvåke forholdstallet mellom vitenskapelige og administrative stillinger. Parallelt har organisasjonen hatt oppmerksomhet på å yte gode tjenester til den faglige virksomhet. Det er lite endringer i forholdstallet mens veksten i administrative oppgaver i hovedsak har vært rette inn mot student- og forskningsnær administrasjon.

Fremover vil det være særlig oppmerksomhet på tydeligere prioritering av oppgaver som støtter opp under den faglige aktiviteten, tydeligere arbeidsdeling samt uttak av gevinster gjennom standardisering og automatisering.